

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΑΣΙΝΟΥ (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ)

Σχολική χρονιά: 2024-2025

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑΣ ΦΙΛΑΝΑΓΝΩΣΙΑΣ

Δίκτυο Φιλαναγνωσίας Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου(1^η χρονιά συμμετοχής))

Σκοπός του προγράμματος είναι τα παιδιά να αναπτύξουν δεξιότητες ανάγνωσης και κατανόησης λογοτεχνικών κειμένων μέσω της καλλιέργειας κουλτούρας φιλιαναγνωσίας.

Στόχοι:

Τα παιδιά:

- να έρθουν σε επαφή με ποικιλία καλών λογοτεχνικών βιβλίων Κύπριων και ξένων συγγραφέων
- να αναπτύξουν αναγνωστικά κίνητρα, ώστε να προσελκύονται αβίαστα στο διάβασμα λογοτεχνικών βιβλίων
- να εδραιώσουν τη συνήθεια να διαβάζουν λογοτεχνικό βιβλίο ως μέρος της καθημερινής τους ρουτίνας
- να είναι ικανά να διαβάζουν, σιωπηρά και μεγαλόφωνα, λογοτεχνικά βιβλία με ευχέρεια (ανάλογα με την ηλικία τους)
- να κατανοούν τα λογοτεχνικά κείμενα που διαβάζουν και να τοποθετούνται κριτικά απέναντί τους
- να ανακαλύψουν τη χαρά της αναγνωστικής απόλαυσης λογοτεχνικών βιβλίων
- να κατανοήσουν πως «ο κόσμος της λογοτεχνίας» είναι ένας κόσμος φανταστικός που διεγείρει την περιέργεια και καλλιεργεί τη φαντασία του αναγνώστη
- να ασκηθούν στη δημιουργική γραφή μέσα από την εξερεύνηση της πολυτροπικότητας των κειμένων
- να εκφραστούν εικαστικά μέσα από καλλιτεχνικές δημιουργίες που συνδέονται με λογοτεχνικά βιβλία
- να εδραιώσουν μια φιλική σχέση με το λογοτεχνικό βιβλίο που θα τα οδηγήσει σε μια θετική φιλιαναγνωστική στάση εφ' όρου ζωής
- στο τέλος του προγράμματος να έχουν εδραιώσει, ως άτομα, μια κουλτούρα φιλιαναγνωσίας

Το σχέδιο δράσης περιλαμβάνει τα ακόλουθα σημαντικά στοιχεία:

- Εμπλοκή του συνόλου των εκπαιδευτικών του σχολείου
- Δημιουργία και ανάδειξη (visibility) αναγνωστικής κουλτούρας
- Οργανωμένες δράσεις για τη φιλιαναγνωσία
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας
- Επικοινωνία με οικογένειες και τις κοινότητες
- Δράσεις φιλιαναγνωσίας με/για τις οικογένειες
- Συμμετοχή οργανισμών και προσώπων από την κοινότητα
- Αναβάθμιση βιβλιοθηκών τάξεων και της αίθουσας της «Βιβλιοθήκης»
- Εφαρμογή τακτικής «Βιβλιοκεράσματος»

Διαδικασία προώθησης του στόχου:

Στάδιο 1: Συλλογή και ανάλυση δεδομένων.

Στάδιο 2: Καθορισμός αναγκών και προτεραιοτήτων.

Στάδιο 3: Ανάπτυξη σχεδίου δράσης

Στάδιο 4: Εφαρμογή και παρακολούθηση της προόδου

Στάδιο 5: Αξιολόγηση και αναθεώρηση

Στάδιο 1: Συλλογή και ανάλυση δεδομένων

Πολλά παιδιά δεν έχουν ιδιαίτερες αναγνωστικές εμπειρίες ενώ η επαφή τους με την παιδική λογοτεχνία είναι ελάχιστη. Ένας μεγάλος αριθμός παιδιών δεν έχει τη συνήθεια της ανάγνωσης ως αισθητική απόλαυση. Παρόλα αυτά, τα παιδιά αντιδρούν πολύ θετικά όταν έρθουν σε επαφή με λογοτεχνικά βιβλία τα οποία προσεγγίζονται με δημιουργικούς τρόπους από τους εκπαιδευτικούς.

Στάδιο 2: Καθορισμός αναγκών και προτεραιοτήτων

Τα πιο πάνω δεδομένα δημιουργούν την ανάγκη για δράσεις σε 3 επίπεδα (σχολικής μονάδας, τάξης - εκπαιδευτικών, κοινότητας) ώστε τα παιδιά να καλύψουν τα αναγνωστικά τους κενά και να ενδυναμωθεί η σχέση τους με τα βιβλία.

Στάδιο 3: Ανάπτυξη σχεδίου δράσης

Προκαταρκτικά:

- Συζήτηση των δράσεων από την ομάδα για το σχέδιο δράσης φιλιαναγνωσίας του σχολείου.
- Ενημέρωση των εκπαιδευτικών για τη συμμετοχή του σχολείου μας στο δίκτυο φιλιαναγνωσίας για 1^η χρονιά και για το τι αναμένεται να υλοποιηθεί. Συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων, ιδεών και δράσεων που μπορούν να γίνουν για να επιτευχθούν οι στόχοι. Προσαρμογή του σχεδίου δράσης κατά την αρχική του παρουσίαση στο σύνολο των εκπαιδευτικών του σχολείου (αν χρειάζεται) έτσι ώστε όλοι οι εκπαιδευτικοί να νιώθουν ότι μπορούν να ανταποκριθούν στο σχέδιο.
- Ενημέρωση γονιών του σχολείου για τον στόχο του σχολείου, τις φετινές μας δράσεις και ενθάρρυνση για βοήθεια από μέρους τους με οποιοδήποτε τρόπο ζητηθεί.
- Ενημέρωση παιδιών της κάθε τάξης από τον υπεύθυνο δάσκαλό τους για τον στόχο του σχολείου. Συζήτηση και ιδέες για τον τρόπο εμπλοκής τους στη διαδικασία και για τα οφέλη που θα αποκομίσουν τα ίδια από τις δράσεις που θα γίνουν. Οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσαρμόσουν τις δράσεις που προγραμματίζουν έτσι ώστε να ληφθούν, όπου είναι δυνατό, υπόψη και οι ιδέες των παιδιών.

**** Με τα πιο πάνω εξασφαλίζεται η θετική στάση των εμπλεκομένων στο σχολείο και γίνονται βήματα προς την επιτυχία του σχεδίου δράσης ****

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί για την ανάπτυξη και εφαρμογή του Σχεδίου Δράσης:

Ελένη Ασπρομάλλη, Μαρία Ηλιάδου

ΕΠΙΠΕΔΟ 1: Σχολική μονάδα

Δράση	Τάξεις - Εκπαιδευτικοί	Χρονοδιάγραμμα
1. Αίθουσα «Βιβλιοχώρας» (Βιβλιοθήκη) Διαρρύθμιση του χώρου της βιβλιοθήκης ώστε να γίνει ένας ευχάριστος χώρος για τα παιδιά: - εμπλουτισμός της συλλογής βιβλίων με ελκυστικά, αξιόλογα εικονογραφημένα βιβλία - δημιουργία ευχάριστης γωνιάς ανάγνωσης με χαλί και μαξιλαράκια, πουφ,... - διαχωρισμός των βιβλίων με βάση θεματικές ενότητες ή ηλικίες,... - διακόσμηση πινακίδων με αφίσες βιβλιοφιλίας, εικαστικές δημιουργίες και ποικίλες δημιουργικές εργασίες των παιδιών - διακόσμηση του τοίχου στο μπροστινό μέρος της βιβλιοθήκης με θέματα από βιβλία - τοποθέτηση πινακίδας για προσέλκυση αναγνωστών	Υπεύθυνες δασκάλες - ΚΜΣ	Δεκέμβριος – Φεβρουάριος
2. Χρήση της αίθουσας «Βιβλιοχώρας» (α) Ελεύθερη εκ περιτροπής χρήση της αίθουσας από όλες τις τάξεις, στον χρόνο που επιλέγει ο κάθε εκπαιδευτικός. Τα παιδιά επισκέπτονται τον χώρο και αφιερώνουν χρόνο για ανάγνωση (β) Βροχερά διαλείμματα παρέα με βιβλία. Αξιοποίηση της αίθουσας στα βροχερά διαλείμματα, για μεγαλόφωνη ανάγνωση από τον παιδονόμο ή και για σιωπηρή ανάγνωση από τα παιδιά. (γ) Αναπληρώσεις. Αξιοποίηση της αίθουσας από τους εκπαιδευτικούς όταν χρειάζεται να αναπληρώσουν έναν συνάδελφο. - 10λεπτο φιλιαναγνωσίας. Κατά τη διάρκεια οποιουδήποτε μαθήματος αξιοποιείται χρόνος για ελεύθερη εθελοντική ανάγνωση.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη χρονιά

3. Θεματικές εκθέσεις βιβλίων «Βιβλία από σπίτι»:
Αναζήτηση βιβλίων με συγκεκριμένες θεματικές, π.χ. 28 Οκτωβρίου 1940, Πόλεμος, Χριστούγεννα, Περιβάλλον κτλ και οργάνωση έκθεσης βιβλίων και εξωφύλλων στο σχολείο για τα παιδιά αλλά και την ώρα εκδηλώσεων προς τους γονείς.
4. «Βιβλιο-διαλείμματα»:
Τα παιδιά που θα παίρνουν βιβλίο, θα μπορούν να διαβάζουν το διάλειμμα στον σταθμό ανάγνωσης, στα παγκάκια (μπροστά από τις τάξεις τους). Αρχή με Χριστουγεννιάτικα βιβλία.
5. Οι μεγάλοι διαβάζουν στους μικρούς: Τα Χριστούγεννα, τα παιδιά των μεγάλων τάξεων «υιοθετούν» παιδάκια των μικρών τάξεων και τους δίνεται χρόνος (μια περίοδος) και χώρος για να τους διαβάσουν ένα βιβλίο. Η δραστηριότητα μπορεί να επαναληφθεί ξανά μέσα στη σχολική χρονιά, αν κριθεί σκόπιμο.
6. Συμμετοχή στη μεγάλη δράση του ELNIPLEX: *Χάρισε ένα βιβλίο, δυνάμωσε το φως!*.
<https://www.elnipleplex.com/χάρισε-ένα-βιβλίο-δυνάμωσε-το-φως-στις/> Αρχή με έκθεση κατά τη διάρκεια πριν από τις διακοπές των Χριστουγέννων. Προαιρετικά, όσα παιδιά θέλουν, φέρνουν χριστουγεννιάτικα βιβλία τα οποία θα εκτεθούν στον χώρο της βιβλιοθήκης και θα μπορούν να τα δανειστούν και να τα διαβάσουν, στο σχολείο, είτε ατομικά είτε με τον δάσκαλο της τάξης. Το σλόγκαν της δράσης θα μπαίνει σε κάθε βιβλίο που φτάνει στο σχολείο ως βιβλιοκέρασμα (βλέπε δραστ. 3 επίπεδο 2).

Όλες οι τάξεις

Όλη τη χρονιά

Όλες οι τάξεις

Όλη τη χρονιά

Όλες οι τάξεις

Δεκέμβριος

Όλες οι τάξεις

Δεκέμβριος

7. <u>Δημιουργία πινακίδας «Βιβλιοφιλίας»</u>: Στην κινητή πινακίδα του σχολείου μας παρουσιάζονται εργασίες των παιδιών σχετικές με τα βιβλία που διάβασαν. 8. <u>Τα βιβλία μιλούν</u>: Τα παιδιά τοποθετούν μέσα στα βιβλία που διαβάζουν, χαρτάκια ή σελιδοδείκτες, στην αρχή ή σε όποιο μέρος του βιβλίου θέλουν γράφοντας κάτι που θα κινήσει το ενδιαφέρον των υπόλοιπων παιδιών. 9. <u>Παραμυθένια διαλείμματα</u>: Στήνεται στην αυλή ένας «ραδιοφωνικός» σταθμός (ηχείο με μικρόφωνο) και η καρέκλα του αφηγητή. Γύρω-γύρω τοποθετούνται παγκάκια. Με πρόγραμμα, μεγάλα παιδιά που το επιθυμούν, αφηγούνται κατά τη διάρκεια των διαλειμάτων μικρά παραμύθια ή ιστορίες (π.χ. κλασικά παραμύθια, μύθους του Αισώπου, σύγχρονη λογοτεχνία για μικρά παιδιά).	Όλες οι τάξεις Όλες οι τάξεις Όλες οι τάξεις	Ιανουάριος – Τέλος Χρονιάς Ιανουάριος – Τέλος Χρονιάς Όλη τη χρονιά
10. <u>Ημερίδα Φιλαναγνωσίας σε σταθμούς*</u> • Η ταινία του βιβλίου • Ζεστή σοκολάτα και διάβασμα – Πικ νικ ανάγνωσης • BookStagram: έκθεση στην Παραμυθοχώρα (βλέπε δραστ.3 επίπεδο 2) • ΒιβλιοBingo • Άλλες δημιουργικές δράσεις * Οι δράσεις που προτείνονται μπορούν να γίνουν και σε άλλες στιγμές αν δεν θα πραγματοποιηθεί η ημερίδα φιλαναγνωσίας. 11. <u>Καρναβαλίστικο πάρτυ σε πρωινό χρόνο – Ντύνομαι ο αγαπημένος μου ήρωας βιβλίου.</u> **Η δράση αυτή μπορεί να γίνει σε απογευματινό χρόνο σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Γονέων του σχολείου.	Όλες οι τάξεις	Φεβρουάριος-Μάρτιος

12. <u>Έκθεση βιβλίου</u>: στην έκθεση βιβλίου μπορεί να υπάρχουν τα βιβλία που επέλεξαν ήδη αποσπάσματα τα παιδιά μετά τη δραστ.6 του επιπέδου 2. - Δημιουργικές δραστηριότητες με τα βιβλία της έκθεσης (ανταλλαγή ιδεών σε συνεδρία προσωπικού) 13. <u>Οργάνωση και λειτουργία της Βιβλιοχώρας ως δανειστικής βιβλιοθήκης</u>: Παιδιά βιβλιοθηκονόμοι θα οριστούν με την επίβλεψη εκπαιδευτικού της ομάδας φιλιαναγνωσίας. Τα παιδιά θα μπορούν να δανειστούν βιβλία μία μέρα της εβδομάδας που θα οριστεί μαζί τους. 14. <u>Αινίγματα βιβλίων</u>: Τα παιδιά γράφουν αινίγματα για ήρωες των βιβλίων και τα παρουσιάζουν στην κινητή πινακίδα του σχολείου. 15. <u>Βιβλιοκυνήγι θησαυρού</u>: Τα παιδιά ψάχνουν και βρίσκουν «θησαυρούς» που τους ζητούνται, μέσα από τα βιβλία	Όλες οι τάξεις	Ιανουάριος
---	----------------	------------

ΕΠΙΠΕΔΟ 2: Σχολική Τάξη		
Δράση	Τάξεις - Εκπαιδευτικοί	Χρονοδιάγραμμα
1. <u>Ελεύθερη ανάγνωση βιβλίου</u>: δεκάλεπτη ανάγνωση βιβλίων από τα παιδιά και τον/την εκπαιδευτικό της κάθε τάξης, χωρίς κάποια εργασία. Η συχνότητα και η διάρκεια της δράσης θα καθοριστεί από τον/την κάθε εκπαιδευτικό π.χ. κάθε Πέμπτη πρωί.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη σχολική χρονιά – Ευέλικτο.

2. <u>Βιβλιοκέρασμα</u> : τα παιδιά που γιορτάζουν, μπορούν να κεράσουν τη βιβλιοθήκη με ένα καινούριο βιβλίο. Στο βιβλίο θα αναγράφεται το όνομα του παιδιού που κερνά και θα καταγράφεται στη βιβλιοθήκη της τάξης.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη σχολική χρονιά
3. <u>BookStagram</u> : διαγωνισμός selfie με το αγαπημένο βιβλίο των παιδιών σε αγαπημένους ή/και απρόσμενους χώρους και στάσεις... Τα παιδιά θα φωτογραφίζονται από τους γονείς τους και οι φωτογραφίες θα πρέπει να σταλούν στο email του σχολείου σε μια συγκεκριμένη περίοδο. Οι φωτογραφίες μπορεί να αναρτηθούν σε διάφορα μέρη εντός του σχολείου. Αρχή μπορεί να γίνει με τους δασκάλους του σχολείου που θα φωτογραφηθούν με το αγαπημένο τους βιβλίο. Οι φωτογραφίες μπορεί να εκτεθούν κατά τη διάρκεια της ημερίδας φιλαναγνωσίας, όπου μπορεί να ανακοινωθεί και ο διαγωνισμός.	Όλες οι τάξεις	Ιανουάριος
4. <u>Σαββατοκύριακο</u> με ένα βιβλίο και η τσάντα στο σχολείο.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη χρονιά
5. <u>Βιβλιοπαρουσιάσεις</u> : τα παιδιά που το επιθυμούν παρουσιάζουν ένα κομμάτι του βιβλίου τους στην ολομέλεια της τάξης και τα υπόλοιπα παιδιά προσπαθούν να υποθέσουν γιατί το κάθε παιδί επέλεξε το συγκεκριμένο απόσπασμα. Το κάθε αγαπημένο απόσπασμα μπορεί να μπαίνει στην πινακίδα της τάξης με το εξώφυλλο του βιβλίου.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη χρονιά
6. <u>Το παπούτσι του ήρωα (ταυτότητα του ήρωα)</u> : Τα παιδιά ζωγραφίζουν το παπούτσι του αγαπημένου τους ήρωα και ακολουθεί έκθεση των έργων.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη χρονιά
7. Επισκέψεις σε βιβλιοθήκες	Θα αποφασιστεί ανάλογα με τις βιβλιοθήκες που θα μπορέσουν να μας φιλοξενήσουν.	Ιανουάριος – Μάιος

8. Ενημέρωση των παιδιών για φιλαναγνωστικές δράσεις που μπορούν να συμμετέχουν στον ελεύθερο τους χρόνο. (οι δράσεις θα προωθούνται στο γκρουπ των εκπαιδευτικών του σχολείου στο Viber) Π.χ. - Furry Book Club του ΚΣΠΝΒ κ.α.		Όλη τη σχολική χρονιά
9. <u>Γνωριμία με τα λογοτεχνικά έργα Κύπριων συγγραφέων</u> : Στα πλαίσια του μαθήματος των Ελληνικών και της Αγωγής Ζωής, τα παιδιά διαβάζουν και μελετούν βιβλία Κύπριων συγγραφέων.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη σχολική χρονιά
10. <u>Εργαστήρια φιλαναγνωσίας</u> : Διοργάνωση φιλαναγνωστικών εργαστηρίων (διαδικτυακά ή δια ζώσης) από Κύπριους συγγραφείς.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη σχολική χρονιά
11. <u>Το προφίλ του ήρωα</u> : Τα παιδιά φτιάχνουν το προφίλ του αγαπημένου τους λογοτεχνικού ήρωα και το παρουσιάζουν στους συμμαθητές τους.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη χρονιά
12. <u>Τρισδιάστατες κατασκευές με αφορμή ένα βιβλίο</u> : Τα παιδιά, με αφορμή ένα βιβλίο που διάβασαν, φτιάχνουν κάτι και το παρουσιάζουν στην τάξη.	Όλες οι τάξεις	Όλη τη σχολική χρονιά
13. <u>Φέρνω κάτι σχετικό με το βιβλίο που διάβασα</u> : Τα παιδιά φέρνουν κάτι που να έχει σχέση με το βιβλίο που διάβασαν και το παρουσιάζουν στους συμμαθητές τους. Στη συνέχεια μπορούν να τα εκθέσουν στην τάξη	Όλες οι τάξεις	Περιοδικά, καθ'όλη τη διάρκεια της χρονιάς

ΕΠΙΠΕΔΟ 3: Κοινότητα - Εξωτερικοί φορείς/συνεργάτες

Δράση	Τάξεις - Εκπαιδευτικοί	Χρονοδιάγραμμα
1. Ανάγνωση παραμυθιού από παππούδες/γιαγιάδες: η δραστηριότητα μπορεί να πραγματοποιηθεί κατά την «Ημερίδα Φιλαναγνωσίας» ή με ραντεβού κατά τη διάρκεια της χρονιάς.	 τάξεις	Ημερίδα Φιλαναγνωσίας ή όλη τη χρονιά.
2. Συναντήσεις με συγγραφείς (δια ζώσης ή διαδικτυακά)	Όλες οι τάξεις – συντονισμός Μαρία Ηλιάδου / Ελένη Ασπρομάλλη	Ιανουάριος – τέλος χρονιάς.
3. Ερυθρός Σταυρός: Συλλογή βιβλίων τα οποία θα δοθούν στον Ερυθρό Σταυρό για να τα μοιράσει σε παιδιά που τα έχουν ανάγκη.	Όλες οι τάξεις	Μάρτιος
4. Συμμετοχή στο δίκτυο φιλαναγνωσίας του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Κύπρου.	Εκπρόσωποι σχολείου: Ελένη Ασπρομάλλη / Μαρία Ηλιάδου	Όλη τη σχολική χρονιά
5. Στοχευμένος εμπλουτισμός της βιβλιοθήκης του σχολείου με τη στήριξη του Συνδέσμου γονέων – Βιβλία με περιβαλλοντικό θέμα ή χριστουγεννιάτικα.		Νοέμβριος – τέλος χρονιάς
6. «Ορατότητα» - Προώθηση των φιλαναγνωστικών δράσεων του σχολείου στον Σύνδεσμο Γονέων και διάχυση μέσω της σελίδας του στο Facebook		ΟΛΗ ΤΗ ΧΡΟΝΙΑ

Επιμόρφωση εκπαιδευτικών σε ώρα συνεδρίας

- Ελένη Ασπρομάλλη/Μαρία Ηλιάδου - διάχυση ιδεών από το Δίκτυο Φιλαναγνωσίας του Π.Ι.
- Άλλα άτομα που θα προκύψουν μέσα στη χρονιά.

Επιμορφώσεις εκπαιδευτικών σε μη διδακτικό χρόνο

Προαιρετικές επιμορφώσεις και συμμετοχές εκπαιδευτικών του σχολείου σε φιλαναγνωστικές δράσεις, συνέδρια και εργαστήρια. π.χ.

- Δράσεις του ΚΣΠΝΒ (Cyprus iBbY), π.χ. Furry Book Club, Φανατικά Αθεράπευτοι Βιβλιοφάγοι κτλ <https://cybby.org/fav2022/>
- Nicosia Book Fest
- Limassol International Book Fair